

Θέμα 18ο: Σάββατο 1 / Κυριακή 2 Μαρτίου 2025

Η ΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΩΤΟΠΛΑΣΤΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Καθώς βρισκόμαστε παιδιά λίγο πριν την έναρξη της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, η Εκκλησία μας αυτή την Κυριακή προβάλλει μπροστά μας την έξωση του Αδάμ από τον Παράδεισο. Ο Αδάμ θρηνεί γοερά για τον Παράδεισο που έχασε. Ας δούμε λοιπόν σήμερα πώς ζούσε ο άνθρωπος στον Παράδεισο και πού τον οδήγησε η άρνηση της εντολής του Θεού.

ΔΙΗΣΗΣΗ

Στον επίγειο Παράδεισο ο άνθρωπος τα είχε όλα. Δέντρα καρποφόρα, άνθη, πουλιά, που έκαναν τη ζωή του ευχάριστη. Τα ζώα τότε τον γνώριζαν ως κυρίαρχο. Ακόμα και αυτά τα θηρία στέκονταν μπροστά του ήρεμα και ταπεινά σαν αρνάκια. Και πώς ζούσε ο άνθρωπος εκεί, τι έκανε; Εργαζόταν. Ο Θεός του έδωσε εντολή να εργάζεται. Άραγε είχε ανάγκη από την καλλιέργεια να βγάζει καρπούς για να τρώει; Όχι, όλα τα είχε μέσα. Έπρεπε όμως να εργάζεται για να μην τεμπελιάζει, γιατί η αργία είναι «μήτηρ πάσης κακίας». Η εργασία ήταν πολύ ευχάριστη στον Αδάμ και στην Εύα. Ήταν ψυχαγωγία και χαρά! Από την αμαρτία και μετά έγινε η εργασία κοπιώδης. Στον Παράδεισο έπρεπε ο άνθρωπος να αυξηθεί στην αρετή και στην αγιότητα. Να μοιάσει στον Θεό. Κι αυτό θα γινόταν με την υπακοή του στο θέλημα του Θεού. Γι' αυτό, για να δοκιμαστεί η υπακοή, ο Θεός δίνει στους πρωτόπλαστους μια εντολή.

Τους είπε: «Από όλα τα δέντρα που είναι στον Παράδεισο μπορείτε να τρωτε ελεύθερα. Μόνο από το δέντρο αυτό δεν θα φάτε, δεν θα το αγγίξετε, γιατί αν τυχόν γελαστείτε και φάτε, θα πεθάνετε».

Εύκολη εντολή ήταν, αλλά μεγάλη η τιμωρία. Έτσι θα δοκιμαζόταν και η ελευθερία του ανθρώπου. Δεν θα γινόταν καλός εξ ανάγκης, αλλά διότι κι εκείνος θα το ήθελε με την υπακοή του στον Θεό.

Τα πράγματα πήγαιναν θαυμάσια. Οι πρωτόπλαστοι βρίσκονταν σε καθημερινή αναστροφή με τον Θεό, σαν τα παιδιά με τον πατέρα. Ούτε καν τους απασχολούσε το δέντρο που τους απαγόρευσε ο Θεός να φάνε.

Αυτή όμως την ευτυχία τους δεν άντεχε να τη βλέπει ο διάβολος. Διότι τους μισούσε φοβερά. Δεν μπορούσε να ανεχτεί το μεγαλείο για το οποίο τους προόρισε ο Θεός. Ήθελε να τους παρασύρει μακριά του, όπως παρέσυρε στην αποστασία και τόσους αγγέλους...

Και η φοβερή ώρα του πειρασμού δεν άργησε να έρθει. Κάποια μέρα ο διάβολος βρήκε την ευκαιρία και κατέβηκε στον παράδεισο. Δεν παρουσιάστηκε όμως με τη δική του μορφή. Καταλάβαινε ότι δεν θα πετύχαινε τίποτα αν εμφανιζόταν με την απαίσια όψη του, οπότε πήρε μορφή φιδιού.

Γιατί όμως ο διάβολος πήρε μορφή φιδιού; Διότι το φίδι μέχρι τότε δεν προκαλούσε φρίκη. Ήταν ένα από τα πιο έξυπνα πλάσματα. Μπήκε λοιπόν ο διάβολος στο φίδι και κάποια στιγμή που βρήκε την Εύα μόνη της κοντά στο απαγορευμένο δέντρο της μίλησε:

«Είναι αλήθεια ότι ο Θεός σας είπε να μη φάτε από όλα τα δέντρα του Παραδείσου;» Το πανούργο φίδι ήθελε έτσι να παρασύρει την Εύα σε συζήτηση και σιγά σιγά, χωρίς αυτή να το καταλάβει, να τη σπρώξει στο κακό. Αν της έλεγε: «αυτό που σας είπε ο Θεός δεν είναι σωστό» η Εύα θα έφευγε αμέσως χωρίς να ανοίξει κουβέντα.

Όμως τώρα η Εύα αντί να φύγει αμέσως κάθεται και κουβεντιάζει. Από τον τρόπο που μίλησε το φίδι έπρεπε να καταλάβει ότι δεν είχε καλό σκοπό. Η περιέργειά της όμως, την έκαναν να μείνει.

«Όχι, δεν είναι αλήθεια όπως το λες» του απαντάει. «Ο Θεός μας άφησε να τρώμε από κάθε δέντρο. Μόνο από το δέντρο αυτό να μη φάμε για να μην πεθάνουμε».

Και το πανούργο φίδι αμέσως άρχισε την επίθεσή του: «Όχι, δεν θα πεθάνετε. Αντιθέτως τη μέρα που θα φάτε από τον καρπό αυτό θα ανοίξουν τα μάτια σας, θα γίνετε κι εσείς θεού, θα γνωρίζετε το καλό και το πονηρό. Δεν σας το απαγόρευσε αυτό ο Θεός από καλοσύνη, αλλά για να μη γίνετε θεοί. Διότι ο Θεός φθονεί την ευτυχία σας και εκείνο που σας είπε είναι ψέμα»...

Παρόλο που ακούει αυτό το ψέμα η Εύα δεν φεύγει αλλά αρχίζει και πιστεύει στα λόγια του φιδιού. Κι αρχίζει με περιέργεια να παρατηρεί το δέντρο. Τώρα για πρώτη φορά οι καρποί του της τραβάνε τόσο πολύ την προσοχή. Κι όσο περισσότερο το περιεργάζεται τόσο και γοητεύεται από αυτό. Στην αρχή της φαίνεται ο καρπός «καλός εις βρώσιν», όπως δηλαδή και όλοι οι καρποί των άλλων δέντρων. Μετά από λίγο όμως ο καρπός της προξενεί ευχαρίστηση να τον βλέπει. Αμέσως τότε της παρουσιάζεται και ωραίος για να τον δοκιμάσει. Και χωρίς δισταγμό πια άπλωσε τα χέρια της, τον έκοψε και άρχισε να τον τρώει.

Μόλις όμως η Εύα έφαγε τον απαγορευμένο καρπό, αντί να συνέλθει, να καταλάβει το λάθος της, θέλει να παρασύρει και τον Αδάμ στην αμαρτία. Τρέχει στον Αδάμ, για να έχει συνένοχο στην πράξη της. Και του επαναλαμβάνει κι εκείνη τα λόγια του φιδιού. Τα καταφέρνει και πείθει τον Αδάμ να φάει κι αυτός.

Αμέσως ακολουθούν οι συνέπειες της πράξης τους. Ένα πνεύμα πονηριάς εισχώρησε στις ψυχές τους. Άνοιξαν τα μάτια τους, κατάλαβαν ότι είναι γυμνοί και ντρέπονται. Το έβλεπαν και πρωτύτερα αλλά δεν αισθάνονταν καμία ντροπή. Τώρα όμως έχασαν την αθωότητά τους. Γυμνώθηκαν και στην ψυχή. Έχασαν την ειρήνη της συνείδησής τους. Και

όπως τώρα ντρέπονται ο ένας τον άλλον, πολύ περισσότερο ντρέπονται και φοβούνται τον Θεό. Και ψάχνουν τρόπο να σκεπάσουν τη γύμνια τους. Έραψαν φύλλα συκιάς και έφτιαξαν με αυτά υποτυπώδη ρούχα.

Την ώρα του δειλινού όμως, άκουσαν τη φωνή του Θεού που ερχόταν να τους συναντήσει. Οι πρωτόπλαστοι όμως δεν είχαν πια το θάρρος να σταθούν μπροστά του. Κι αμέσως κρύφτηκαν. Πριν την παράβαση, όταν άκουγαν τα βήματα του Θεού, έτρεχαν να τον συναντήσουν. Τώρα όμως τρέχουν να κρυφτούν. Κι εκεί που είναι κρυμμένοι ακούν τη φωνή του Θεού. «Αδάμ που ει;». Πού είσαι;

Κι ο Αδάμ απαντάει: «Άκουσα Κύριε, τα βήματά σου καθώς περπατούσες μέσα στον παράδεισο και φοβήθηκα πολύ, γιατί είμαι γυμνός. Γι' αυτό έτρεξα και κρύφτηκα.

Και ο Θεός του αποκρίνεται: «Ποιος σου αποκάλυψε ότι είσαι γυμνός; Μήπως έφαγες από τον απαγορευμένο καρπό;».

«Η γυναίκα που μου έδωσες, λέει ο Αδάμ, αυτή μου έδωσε τον καρπό κι έφαγα». Είναι σαν να λέει: «Η Εύα με παρέσυρε. Τι φταίω εγώ; Εσύ μου την έδωσες». Πόσο άσχημη απάντηση. Έριξε το φταίξιμο στον Θεό. Κι έδειξε πως δεν κατάλαβε ακόμα τι έκανε.

Μετά από αυτό, ο Θεός στρέφεται στην Εύα και τη ρωτά: «Γιατί το έκανες αυτό;» Κι εκείνη απαντά: «Το φίδι με ξεγέλασε». Φορτώνει το βάρος της αμαρτίας στο φίδι. Ο Αδάμ είχε ρίξει την ευθύνη στην Εύα και η Εύα στο φίδι. Πόσο διαφορετικά θα ήταν αν ο Αδάμ και η Εύα γονάτιζαν και ταπεινωμένοι ζητούσαν το έλεος του Θεού!

Γι' αυτό ο Θεός ανακοινώνει αμέσως την απόφασή του. Πρώτα πρώτα απευθύνεται στο φίδι και καταριέται τον διάβολο που κρυβόταν μέσα του. «Θα είσαι καταραμένος του λέει, και θα προκαλείς τη μεγαλύτερη φρίκη στην ψυχή του ανθρώπου. Σαν φίδι να σέρνεσαι και να κυλιέσαι μέσα στη φθορά. Θα βάλω έχθρα ανάμεσα σε σένα και στη γυναίκα αυτή. Και ανάμεσα στο σπέρμα σου και στο σπέρμα της γυναίκας αυτής, του ευλογημένου δηλαδή απόγονού της, του Χριστού. Αυτός θα σου συντρίψει το κεφάλι. Και συ θα του δαγκώσεις τη φτέρνα». Δηλαδή θα του καταφέρεις ένα ασήμαντο χτύπημα. Θα το πάρεις την πρόσκαιρη, επίγεια ζωή. Αλλά έτσι θα καταστραφείς».

Ο Θεός έπειτα λέει στην Εύα: «Θα πληθύνω τις λύπες σου. Θα γεννάς με πόνους τα παιδιά σου. Θα νιώθεις τρόμους και αγωνίες από βάσανα, αρρώστιες, θανάτους».

Κι έρχεται η σειρά του Αδάμ: «Θα εργάζεσαι σκληρά. Με λύπες πολλές και ιδρώτα θα τρως το ψωμί σου. Η ζωή σου θα είναι γεμάτη κόπους, λύπες και δάκρυα. Καταραμένη να είναι η γη που θα καλλιεργείς. Αγκάθια και τριβόλια θα καταπνίγουν τη βλάστηση. Αλλά και η ζωή σου δεν θα είναι πια αιώνια. Κάποτε θα έρθει ο θάνατος και το σώμα σου θα επιστρέψει στη γη από την οποία προήλθε. Γιατί είσαι χώμα και στο χώμα θα καταλήξεις».

Τέλος έδωσε ο Θεός στους πρωτόπλαστους δερμάτινους χιτώνες και τους έντυσε και εξορίστηκαν από τον Παράδεισο.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

1. Γιατί όμως ο Θεός τους τιμώρησε τόσο πολύ; Για έναν καρπό που έφαγαν;

Η παράβασή τους δεν ήταν μικρή! Διότι περιφρόνησαν την εντολή του Θεού και έδειξαν μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στα λόγια του διαβόλου. Κι έπειτα έκαναν ό,τι έκαναν θέλοντας να γίνουν και αυτοί θεοί. Ό,τι δηλαδή ήθελε να κάνει και ο Εωσφόρος.

2. Γιατί ο διάβολος εμφανίστηκε με μορφή φιδιού;

Διότι κανένα άλλο θηρίο δεν θα μπορούσε να παραστήσει σε εμάς τόσο καλά την εικόνα του κακούργου εχθρού μας όσο το φίδι. Το φίδι με το δηλητήριο που κρύβει στο στόμα του, μας υπενθυμίζει τα απατηλά ψέματα που χρησιμοποιεί για να φαρμακώνει τις ψυχές και να τις παραδίνει στον αιώνιο θάνατο. Με την ίδια και ασύγκριτα μεγαλύτερη πονηριά γλιστράει ύπουλα στις καρδιές των απρόσεκτων ανθρώπων και σαν πονηρό και πανούργο που είναι χύνει εκεί την παγωμάρα του ψυχικού και πνευματικού θανάτου.

3. Πού φαίνεται η δολιότητα του διαβόλου;

Παρουσιάστηκε με άλλη μορφή. Γενίκευσε την απαγόρευση του Θεού σε όλα τα δέντρα και προσπάθησε να τη μεγαλοποιήσει, να την παρουσιάσει ως πιεστική και βλαβερή. Παρουσίασε τον Θεό ως ψεύτη.

4. Η Εύα έφταιγε που έπεσε στον πειρασμό; Πού έφταιγε;

Πρώτα από όλα πλησίασε στο απαγορευμένο δέντρο. Ξεθάρρεψε. Η αφοβία της της έκανε μεγάλο κακό! Το θεώρησε ακίνδυνο να μιλάει με ένα φίδι. Άρχισε να συζητάει, ενώ της ήταν εύκολο να φύγει και φεύγοντας να σωθεί. Δεν έκλεισε τα αυτιά της σαν άκουσε τα πονηρά λόγια του διαβόλου. Έπειτα άφησε τα μάτια της ελεύθερα να βλέπουν τον πειρασμό και όσο πιο πολύ κοίταζε τον απαγορευμένο καρπό τόσο πιο εξαιρετικός της φαινόταν και τόσο περισσότερο τον επιθυμούσε. Άφησε τα μάτια της ανοιχτά για να χυθεί το δηλητήριο της αμαρτίας στην καρδιά της. Γι' αυτό ακριβώς έπεσε στην παγίδα.

5. Ο Αδάμ πάλι, έφταιγε για την πτώση του;

Ασφαλώς. Πρώτα έφταιγε που άκουσε την Εύα. Έπειτα που περιφρόνησε την εντολή του Θεού, πίστεψε στα λόγια του διαβόλου και έτρεξε προς τον απαγορευμένο καρπό.

6. Τι χρειαζόταν τότε να κάνουν οι πρωτόπλαστοι;

Μία «συγγνώμη» να ζητούσαν! Αλλά ο Αδάμ έριξε το φταίξιμο στην Εύα κι εκείνη στο φίδι.

7. Συμβαίνει κάποτε να παρασυρθούμε κι εμείς με τον ίδιο ακριβώς τρόπο και πώς;

Συμβαίνει συνήθως όταν δίνουμε θάρρος στον εαυτό μας. Παίζουμε με το φίδι της αμαρτίας και περιεργαζόμαστε τη φωτιά της κακής επιθυμίας. Αντί να διώχνουμε τη σκέψη της αμαρτίας, καθόμαστε άφοβα και συζητάμε μαζί της. Και στο τέλος, χωρίς να το καταλάβουμε, βρισκόμαστε δαγκωμένοι από το καταραμένο φίδι και καμένοι από τη φωτιά της αμαρτίας. Και ψάχνουμε δικαιολογίες για την πτώση μας και ρίχνουμε τα βάρη στους άλλους.

Μια μικρή υποχωρητικότητα να συναντήσει στην ψυχή μας ο διάβολος, πέφτει πάνω μας σαν λυσσασμένος λύκος. Είναι πανούργος. Διακρίνει αμέσως την αδυναμία της ψυχής και εκεί κατευθύνει ολόκληρη την επίθεσή του. Από εκεί αρχίζει τον αγώνα του. Και όσο εμείς καθόμαστε και τον ακούμε, τόσο αυτός γίνεται πιο αυθάδης και αδιάντροπος.

Κι εμείς απρόσεκτοι παρασυρόμαστε σε πράξεις αμαρτωλές. Μόλις βλέπουμε για πρώτη φορά αυτές τις πράξεις, μας φαίνεται αδύνατο να τις κάνουμε εμείς. Και βέβαια δεν θα φτάσουμε μονομιάς στην αμαρτία. Αν δεν προσέξουμε, αθόρυβα μέσα στην ψυχή μας θα φτάσουμε να πούμε το ναι. Θα γίνει δηλαδή μέσα μας μια ζύμωση. Στην αρχή θα μπει στην ψυχή μας το κακό σαν απλός λογισμός. Υποχωρήσαμε; Συνεχίζει η ζύμωση. Και η ψυχή μαςμπολιάζεται σιγά σιγά από το κακό. Και ο λογισμός αυτός σαν μικρόβιο αρχίζει να χύνει το δηλητηριό του και να γεννάει πλήθος άλλων μικροβίων, λογισμών και εσωτερικών συγκλονισμών, μέχρι να έρθει η στιγμή που εκείνη η τρομερή πράξη θα έχει αλλάξει για εμάς όψη. Μας φαινόταν πριν απαίσια, τώρα μας φαίνεται όχι και τόσο άσχημη. Σε λίγο θα μας παρουσιαστεί αρκετά ανεκτή. Αργότερα θα μας φανεί αρεστή και ωραία. Θα πάθουμε δηλαδή, ό,τι ακριβώς έπαθε και η Εύα με τον Αδάμ. Και θα το πάθουμε αν μένουμε απρόσεκτοι, και δεν αποκρούουμε αμέσως το κακό.

8. Τι θα πρέπει λοιπόν να κάνουμε;

Από την αρχή να μην ανοίξουμε την πόρτα στον πειρασμό. Ξέρουμε τους τόπους, τα πρόσωπα, τις ώρες που κινδυνεύουμε. Ας αποφεύγουμε λοιπόν τις αφορμές και τις συνθήκες του πειρασμού. Και να είμαστε σε εγρήγορση. Μόλις μας σφυρίξει κάποια αμαρτωλή σκέψη στο μυαλό μας να τον διώξουμε αμέσως με αποφασιστικότητα, χωρίς καθυστέρηση και χωρίς καμία απολύτως συζήτηση. Να τον διώξουμε από την ψυχή μας με όλη μας τη δύναμη. Τον λογισμό εκείνο τον ανεπαίσθητο και αφανή, ο οποίος ζητάει στην αρχή να μπει στα βάθη της καρδιάς με σκοπό να την μολύνει, να τον διώχνουμε αμέσως χωρίς χρονοτριβή και χωρίς ταλαντεύσεις. Αμέσως. Και αν κάποτε δεν προσέξουμε και πέσουμε, να μετανοήσουμε και να τρέξουμε στον πνευματικό μας, παίρνοντας την απόφαση να μην ξεθαρρεύουμε πια.